

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

4. An dubius in fide sit hæreticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

Unde tales non incurrunt excommunicationem bullæ Cœnæ, quæ non tantum contumaciam, sicut quæcumque major excommunication, præsupponit, sed etiam pertinaciam, ad formalem hæresim requisitam. Imo inde etiam potest inferri tales rudiores laborantes ignorantiam invincibili, circa multa mysteria fidei, dummodo credant illa quæ sunt de necessitate mediæ, in illa fide posse salvari, supponimus tamen quod baptizati sint; & inde habeant habitum fidei, hic enim in ipsis non est amissus, cum fides infusa non perdat nisi per infidelitatem formaliter oppositam, sic etiam tenet Layman, lib. 2. tract. 1. c. 12. n. 3.

Hoc tamen dici non potest de illis qui non credunt illis quæ sunt de necessitate præcepti ex ignorantia crassa vel affectata; licet enim hæc excuset ab excommunicatione; dummodo talis sit de qua ante locuti fuimus, nullatenus tamen à peccato mortali, uti jam sæpius dictum fuit.

ARTICULUS IV.

An dubius in fide sit hæreticus.

Supponimus ante omnia, non sufficere ad hæresim dubium indeliberatum, seu motum subitaneum absque consensu voluntatis. Uti nec importunas vexationes, quibus sæpè

lor-

torquentur anxix & scrupulosæ conscientix.

Similiter etiam non agitur de dubio quo aliquis hæret, an aliquid sit de fide, eo quod ignoret utrùm Catholica Ecclesia ita teneat. Quæritur ergo de dubio, quo licet aliquis novit propositionem aliquam doceri ab Ecclesia Catholica, nihilominus dubitat an vera sit. Pro quo adhuc distinguendum est inter dubium positivum, & dubium negativum. *Negativum* est quando propositâ aliquâ veritate, aliquis suspendit actum, nolens aut negligens examinare motivum veritatis, vel ad alia cogitanda se divertit. De hoc etiam dubio non agitur. *Positivum* autem est quando quis reflectit super propositionem quæ ab Ecclesia Catholica docetur, & tamen dubitat an vera sit. Et de hoc dubio in præsentî agitur, an stare possit sine formali hæresi.

Pro parte negativa arguitur 1. hæresis (utî patet ex diffinitione ipsius supra examinata) consistit in electione pertinaci contra doctrinam fidei Catholicæ, quibus autem non habet talem electionem, sed quasi pendulus hæret quidnam eligendum sit.

2. Hæresis est error contrarius fidei, error autem formalem assensum seu dissensum importat, qui non reperitur in dubitante.

3. Fides & Hæresis sunt habitus extremè oppositi, inter quos mediat dubium, quod nec assensum, nec dissensum includit, sed inter utrumque hæret.

Dicen-

Dicendum tamen quod deliberatè & positivè dubitans de articulis fidei an veri sint, formaliter sit hæreticus. Hæc conclusio est communis. Et Prob. 1. Ex cap. de hæreticis 1. *Dubius in fide infidelis est.* Quod quidem aliqui intelligunt non de infidelitate oppositâ fidei Catholicæ, sed de infidelitate morali veritati contrariâ. Sed contrarium patet ex titulo cum agatur ibi de hæreticis.

Prob. 2. Ex Clement. 1. de Summa Trinit. §. Porro ubi hæretici dicuntur, tam qui negant animam esse immortalem, quàm qui de illa veritate dubitant. Idem autem est de aliis veritatibus fidei.

Etiam S. Bern. lib. 5. de consid. c. 2. *Fides ambiguum non habet, & si habet, fides non est.* Item Hugo de S. Vict. lib. 1. de Sacram. p. 10. cap. 2. *ubi dubitatio est, fides non est.*

3. Prob. Ratione: formale seu positivum dubium procedit ex cognitione, quâ judicatur motiva alicujus propositionis non esse sufficientia, ut intellectum convincant, vel ad assentiendum inducant; sed qui habet tale iudicium de insufficientia motivi ad assentiendum veritatibus fidei, est hæreticus, ergo sic dubitans hoc ipso est hæreticus. Maj. Prob. Dubium positivum non consistit in sola suspensione omnis actus, sed solùm in suspensione actus assensus vel dissensus, circa ipsam veritatem propositam, non autem circa motiva suspensionis: verè enim & positivè iudicat motiva esse

esse insufficientia ad assentiendum propositæ veritati. Min. verò Prob. Judicare divinam revelationem propositam per Ecclesiam non esse sufficientem, ad assentiendum iis quæ sic proposita sunt, est hæreticum, quia hoc est judicare, aut Deum non esse verum, aut Ecclesiam Catholicam non esse infallibilem.

Confirm. fides requirit certum & firmum assensum de omnibus credendis, dubium verò certum & firmum assensum excludit, ac proinde dubium stare non potest cum habitu fidei. Nec satis est quod reliquis articulis firmiter & certò adhæreat, licet quoad unum dubitando sit incertus; quia sicut discredens uni articulo omnibus discredit: sic dubitans de una veritate fidei, de omnibus dubitat, & de nullo est certus.

Ad 1. Argum Resp. Quod ad infidelitatem seu hæresim sufficiat pertinax adhæsiō seu electio motivi dubii, quo excluditur certitudo essentialiter ad fidem supernaturalem requisita.

Ad 2. & 3. Res non solum errari posse circa ipsam veritatem creditam, sed etiam circa motivum; qui autem dubitat, in hoc errat quòd judicet motivum Ecclesiæ non sufficere ad assensum fidei.

Ex dictis sequuntur hæc Corollaria.

1. Habens anxiam conscientiam per motus subitaneos & indeliberatos dubii positivi in materia fidei, non est hæreticus imo nec peccat contra fidem: ad peccandum enim, maximè

H

contra

contra fidem, matura requiritur deliberatio
 Consulendum proinde ut tales motus negligenter
 & contemnat, nec se affligat quòd abjicere non
 possit, quia hoc est sæpè impossibile, maxime
 in laborantibus forti & turbatâ phantasiâ. Tale
 igitur dubium ex infirmitate procedit.

2. Dubitans de fide nondum sufficienter
 propositâ, non est hæreticus, imo sic regulari-
 ter disponuntur paulatim magis & magis qui
 ad fidem convertuntur. Et tale dubium prove-
 nit ex ignorantia.

3. Dubitans de aliqua propositione numquam
 de fide, seu ut talis ab Ecclesia proposita, non
 est hæreticus.

4. Audiens fundamenta hæreticorum, quæ
 tam fortia ipsi videntur, ut non possit illa sol-
 vere, per hoc non censetur dubius esse, aut in-
 constans, aut infirmus in fide, dummodo capti-
 vet imbecillitatem intellectûs sui, sub auctori-
 tate Ecclesiæ Catholicæ.

ARTICULUS V.

*An hæretici pœnam Excommunicationis
 incurrant ipso facto.*

Certum est quòd illi qui tantum errant in
 fide ex mera ignorantia invincibili, & qui
 tantum materialiter dici possunt hæretici,
 pœnam